

87 429

QVÆSTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM

die Iouis 12. Februarij.

M. ANTONIO LE MOINE

DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

*An statim à menstruorum effluvio concepti, firmioris
valetudinis?*

I.

VT ad viuendum eo maiori actionum diuersitate indiget animal, quo præstantius est: sic ad bene viuendum earumdem actionum integritate, hanc firma valetudo optimum vitæ condimentum, efficit: quæ certam quamdam & determinatam partium omnium constitutionem requirit, vt cum à partibus exerceantur actiones, eo modo eliciantur, quo partes dispositæ sunt. Sed cum variæ multiplicēsque obiri debebant, varia fuit partium similiarium temperies, quæ viuione perfectâ mutuò coherentes in vnum conspirant, vt partes dissimilares, & ex his totum corpus, idque sanum efficiant. Vt autem à triplici regitur facultate, ita triplicem maximè actionem obit: A partium similiarium temperie procedit cæterarum radix & fundamentum, naturalis quæ in nutritione & accretione maximè viger. Ad vitalem & animale efficiendam concurrunt organica & ad omnes, omnium partium continuas & adhæsiō. Verùm caue ne sanitatem, cum in actionibus debite obeundis illucescat, ab ipso agendi actu existimes: sanus est enim non qui debite actiones istas obit, sed qui potest obire, vnde ab innatâ vi potius exprimi debet, eas quæ secundum naturam sunt actiones exercendi potentia, à partium omnium naturali constitutione dependens.

II.

PARTIVM constitutio vt & rerum cæterarum à materiâ quâdam & formâ dependet, materiam autem duplicem habent, remotam mixtis omnibus communem quatuor elementa, & proximam quatuor pariter

primis illis corporibus analogos humores. Mutuus horum concursus & varia proportio variam vniuscuiusque partis formam partialem efficit: tantaque est partes inter & humores affinitas, vt cum suæ similem in partibus temperiem generent humores, similes ab illis postea generentur. Vides igitur duplices esse & congenitos, prima scilicet generationis principia, & postgeneratos ab alimentis ad partium nutritionem. Ab vtriusque sanitas & firma valetudo, nam *παντ ὅτι ἢ ὑγίαιεν ἢ σαρμῶντος ἢ ἐκ τούτων ἀγίαιεν ἢ ὑγίαιεν*. Vt autem multum ad illam conseruandam quibus alimentis nutriaris, interest: nam quales cibi, tales humores postgeniti, qui licet in partium substantiam alterentur, eam tamen quam ab alimentis mutuati sunt qualitatem successionē temporis, iisdem partibus imprimunt: Sic longè magis, quàm congenitis humoribus sis conformatus, si quàm enim in se labem habeant, ita fortiter eandem partibus imprimunt, vt toto vitæ tempore deleri vix possit, & qui natiuum inde temperiem à mediocritate deflecentem obtinuerint, acquisitiuâ corrigere non possunt; sed id tamen habent ab optimâ viuendi ratione quod, *ὕγιαιεν καὶ οὐκ ἄλλως*.

I I I.

AD firmam illam valetudinem natiuamque sanitatem, ex sanis parentibus & in ætate florenti constitutis procreari satis esse non credas. Quandiu fœtus quem in vtero conformat anima rationis compos, & signat vt plurimum vis imaginatrix, continetur in locis, alimento opus habet, cujus in singulis partibus eo fortior impressio, quo diuturnior. Huic præter semen ministrando destinata fœmina quam ideo frigiditatem effinxit Natura, vt ex omnium partium nutritione residua sit aliqua sanguinis, alteri similis portio. Hæc quod tanquam Naturæ tributum & vestigialiquod singulis mensibus alio quàm graviditatis & lactationis tempore soleat ab vtero per vasorum *ἀρτηρίων* effluere, menstruus sanguis dictus est. Flores etiam apud mulieres nuncupatur, quod & in primo iuuentutis flore fructuum & fœcunditatis index, ipsas floridas non decolores & cachecticas reddat: tantis enim commodis illas beat, vt ipsi Deam aliquam præsidem Fluoniam dictam sinxerint Veteres. Cæteris quidem animantibus viuiparis est communis hæc euacuatio, in mulieribus tamen abundantior, quibus non ita propria, quin & viris quibusdam accidat: sed vt eos mulierosissimos reddit: ita si supprimatur in fœminis, has pilis & barbâ crescentibus viris aliquando similes facit. Toto vitæ tempore non perdurat, certis enim spatiis & incipit & desinit, de quibus nihil audens decernere, vt nec de quantitate quæ consuetudine potiùs & *ἐν ἑκάστῃ*, quàm heminis Atticis aut libris Parisiensibus definienda. Vberius illæ purgantur quæ graciliores ac sanguineæ, fuscæ, *καὶ σπέρματι*, *κίοντες* quæ sub regione frigidissima degunt, ac Veneri crebriùs indulgent: ad hanc enim vt ad concipiendum omni tempore mulier paratissima, licet illo faciliùs peragi soleat conceptio, quo Natura vel sanguinem illum ex-

crenit, vel se se ad exercendum accingit.

I V.

431
CVM vterus, licet illebroſæ voluptatis ſedes, ſit veluti ſentina & cloaca, in quam Natura totius corporis ſordes & inquinamenta com-
mode propter ſitum inferiorem demittit; menſtruis effluentibus aut efflu-
xuris excitatâ tunc expultrice vi, meatibusque magis apertis, copioſiori
prauorum humorum ſœdatur illuue: Hinc ſi generationem intendas,
cûm ſani potiùs, quàm ſexu vel indiuiduo ſimilis, debeas intendere; non
niſi poſt menſtruorum effluuium, expurgato ſordibus ab iſtis vtero, con-
ceptionem exoptes: Tunc enim temporis purior ad ſemen allabitur ſan-
guis, & inde ſœtui purius, per totum etiam grauiditatis tempus, alimentum
ſuppeditatur. Nec putes aliàs impuriore portione dereliçtâ, ſugi duntaxat
ab infante puriorem. Hæc enim propter continuitatem & contagium,
etiam ſi qua eſt, corrumpitur, malignamque qualitatem acquirit ob
copiam ac moram in vtero, quæ maior eſt & diuturnior in his quæ
ante menſtruorum eruptionem concipiunt. Vnde cûm omnia quæ gra-
uidis accidere ſolent ſymptomata, retentis à menſibus oriantur, magis
in iſtis exacerbata ſæuiunt, majus igitur ciborum à quibus optimus fit
ſanguis, ſatiſdium, rerumque noxiarum & horrendarum plane depra-
natus magis appetitus ille picaceus, & pejor inde ac fere venenata
cacochymia ſuccreſcet, non ſœtæ tantùm, ſed & ſœtui pernicioſa.

V.

AN adeo intemperantiæ & voluptati ſeruias, vt nulla liberorum
habita ratione, illud omne tempus, quo libidinis æſtro percitus
es, generationi feliciffimæ commodum arbitreris? Non-ne fuit ea ſem-
per Naturæ lex, vt flores fructibus præmittantur? Vterus campus ille
Naturæ feraciſſimus, ſanguineo perſuſus & irrigatus imbre, prauâ jam
omni labe repurgatus, Veneris appetens auide ſemen allicit, & con-
ceptum blando ſanguine fouet ac nutrit, quod alio tempore ſuffocaret
& obrueret; ita vt quæ menſtruis erumpentibus, aut jam jam erup-
turis fiat conceptio, vel inanis, vel ad abortum paratiſſima, vel toto
vitæ tempore debilis poſſit euadere. Sanguine quidem ſœtus indiget,
ſed non tantâ copiâ quâ ſolet ante menſtrui ſanguinis effluxum coa-
ceruari; hæc enim in quibuſdam ſterilitatis cauſa, cûm iſtis cruenta
vomito proſit ad concipiendum. Robuſtos & valentes ſœtus viragines
ac laborioſæ mulieres edunt, quæ multum ſanguinis diſcutiunt: quibus
etiam nunquam fluxere, ſœtui quod neceſſarium eſt ſuppeditant, re-
dundanti non opprimunt. Vt igitur crudus, impurus & imperſectus ſan-
guis, qualis propter exuberantiam, expellentis naturæ vim, humotum
per patentes ductus ruentium impetum & motus per decliuiora facilita-
tem, ſolet eſſe qui jam effluit, vel effluxurus eſt, non tantùm frigidam &
humidam, ideoque à ſanitate perfectâ deſſectentem intemperiem inducit,
ſed ipſum etiam ſeminis calorem inſitum, morborum domitorem, vitæ,

virium & sanitatis authorem multitudine nimia suffocat ; ita repurgatum crudiore portione , tum quantitate detractâ , calori nativo pabulum idoneum euadit , & salubriori nutritione vim ipsius exfufcitât , à quâ functiones omnes perbelle exercentur , excrementa debite excernuntur , tolluntur morborum causæ , & longæ perfectæque sanitatis ac firmæ valetudinis firmamenta constituuntur.

Ergo statim à menstruorum effluvio concepti , firmioris valetudinis.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Claudius Quartier.
M. Franciscus Landrieu.
M. Antonius de Sartre.

M. Daniel Arbinet.
M. Carolus Baralis,
M. Ioan. Antonius Bouygaud.

M. Michael Maris.
M. Martinus Akakis.
M. Nicolaus Cappon.

Proponebat Lutetiæ ROBERTVS RAOVLT, Sagienfis;
A. R. S. H. M. DC. LXV.